

Ylä-Savon seudullinen ilmasto-ohjelma

Tekninen lautakunta 23.3.2021 § 63

Valmistelu

Valmistelijana projektivastaava Savolainen Kirsi, p. 040 584 0803

Taustaa:

Suomi on osana EU:ta sitoutunut Pariisin ilmastopöytäkirjaan ja vähentämään omia ilmastopäästöjä taakanjakosektorilla vähintään 39 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Uusi hallitusohjelma kiristää Suomen ilmastopäästöjen vähennystahtia. Hallitusohjelman tavoitteena on, että Suomi on hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen pian sen jälkeen. Tähän tavoitteeseen päästään hallitusohjelman mukaisesti nopeuttamalla päästövähennystoimia ja vahvistamalla hiilinieluja.

Hallitusohjelma asettaa kunnille velvoitteita, jotta hiilineutraali Suomi 2035 on tavoitettavissa. Hallitusohjelman tavoitteena on muun muassa ruokahävikin puolittaminen vähentämällä hävikkiä ruokaketjun jokaisessa vaiheessa vuoteen 2030 mennessä, kuntien kiinteistöjen öljylämmityksestä luopuminen vuoteen 2024 mennessä sekä julkisten hankintojen ympäristöystävällisyys. Valtion ja kuntien tulee toimia suunnannäyttäjinä ympäristöystävällisten ratkaisujen käyttöönottoisissa.

Hallitusohjelmassa nostetaan esille myös kuntien ja alueiden omien hiilineutraaliussuunnitelmien valmistelu ja ilmasto-ohjelmien toimeenpano ja niiden edistäminen.

Iisalmen vihreiden valtuustoryhmä teki valtuustoaloitteen (Kaupunginvaltuusto 12.11.2018 § 99) ilmasto-ohjelman laatimisesta. Myös Lapinlahdella tehtiin saman tyyppinen aloite, jonka pohjalta Lapinlahden kunnanhallitus (Kunnanhallitus 17.12.2018 § 189) päätti ehdottaa kuntien yhteistyötä ilmasto-ohjelmien laatimiseksi. Tämä johti Ylä-Savon yhteisen ilmastotyön aloittamiseen ja työtä saatiin koordinoimaan EAKR-rahoitteinen KESTO - Kestävän energiankäytön, materiaalitehokkuuden ja ilmaston seudullinen toimintasuunnitelma-hanke (1/2020-12/2021).

Ylä-Savon seudullisen ilmasto-ohjelman toteutus ja valmistelu:

KESTO-hankkeen päätehtävänä on laatia seudulliset ilmasto-ohjelmat ja kuntakohtaiset ilmastosuunnitelmat Keski-Savon ja Ylä-Savon seuduille sekä Siilinjärvelle.

Tavoitteena on laatia Ylä-Savon seudulle ilmasto-ohjelma ja hankkeessa mukana oleviin kuntiin (Iisalmi, Lapinlahti, Kiuruvesi ja Vieremä) kuntakohtaiset ilmaston toimintasuunnitelmat, joihin kunnat ja eri osapuolet ovat sitoutuneet. Kunnat tulevat toteuttamaan kuntakohtaisia ilmastonsuunnitelmia suunnitelmallisesti osana kuntataloutta.

Seudullisessa Ylä-Savon ilmasto-ohjelmassa asetetaan tavoitteet seudulliselle ilmastotyölle hiilineutraaliuden saavuttamiseksi. Ylä-Savon ilmasto-ohjelman valmistelemista varten Iisalmen kaupunki ja KESTO-hanke pyysivät hankkeessa mukana olevia kuntia nimeämään 2-3 jäsentä seudulliseen ilmastotyöryhmään (Kaupunginvaltuusto 14.9.2020 § 228). Työryhmä kokoontui tekemään ilmasto-ohjelman luonnosta kolme kertaa loppuvuodesta 2020 ja alkuvuodesta 2021.

Ylä-Savon ilmasto-ohjelmassa asetetaan tavoitteeksi vähentää seudun vuoden 2007 päästölukemista 80 % vuoteen 2035 mennessä ja sitoa

lopun kasvihuonekaasupäästöt hiilinieluihin ja -varastoihin.

Seudullisessa ilmasto-ohjelmassa painotetaan viittä aluetta: 1.

Elinvoimainen maa- ja metsätalous, 2. Vähähiilinen liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne, 3. Kestävä energiantuotanto ja -käyttö, 4. Kiertotalouden ja materiaalitehokkuuden edistäminen sekä 5.

Aktiivinen kuntalainen. Jokaiselle viidelle painopistealueelle on asetettu seudulliset tavoitteet, joihin kaikki Ylä-Savon kunnat sitoutuvat (Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Pielavesi, Sonkajärvi ja Vieremä). Seudullisten tavoitteiden saavuttamiseksi on osa alueen kunnista (Iisalmi, Kiuruvesi, Lapinlahti ja Vieremä) laatimassa kuntakohtaista ilmastosuunnitelmaa.

Seudullisen ilmasto-ohjelman toteuttaminen:

Ylä-Savon seudullisessa ilmasto-ohjelmassa olevat tavoitteet viedään osaksi Ylä-Savon kuntien eri toimialojen toimenpideohjelmia sekä talousarviota. Tavoitteille luodaan strategiset päämäärät ja mittarit, joiden kautta toteutumista seurataan normaalina osana eri toimialojen tavoiteseurantaa sovituin väliajoin, esimerkiksi vuosittain.

Tavoitteena on, että ilmasto-ohjelman painopisteisiin ja tavoitteisiin sitoudutaan koko seudulla muutoinkin kuin kuntaorganisaatioiden tasolla. Tavoitteiden saavuttaminen vaatii laaja-alaista viestintää ja kuntien toimimista mahdollistajina niin asukkaille kuin yrityksille ja yhteisöille. Seudullista ilmasto-ohjelmaa on mahdollista päivittää tarpeen mukaan esimerkiksi muuttuneiden lakien ja säädösten voimaantulon myötä.

Strategisten tavoitteiden ja yritysvaikutusten arviointi sekä kuntien päätösten ennakkoarviointimenettely

Päätös on linjassa Iisalmen kaupungin arvion Ympäristövastuullisuus kanssa ja toteuttaa strategian tavoitteita

1 kansainvälisesti vetovoimainen Iisalmi

2 osaava ja hyvinvoiva iisalmelainen

3 toimiva ja turvallinen Iisalmi

4 vakaan talouden Iisalmi

5 Iisalmi osaa ja innostaa!

- Päätös on pitkävaikutteinen
- Päätöksellä ei ole erityisiä yritysvaikutuksia
- Päätöksellä on pitkällä aikavälillä vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin

Päätöksen liitteenä jaetaan

- Ylä-Savon seudullinen ilmasto-ohjelmaluonnos

Lisätietona jaetaan

- Päästökehitysskenaarion oletukset, liite 1

Toimialajohtajan päätösehdotus

Tekninen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle, että Iisalmen kaupunki hyväksyy Ylä-Savon seudullisen ilmasto-ohjelman.

Lisäksi tekninen lautakunta pyytää Ylä-Savon jätehuoltolautakuntaa toimittamaan Kirsi Savolaiselle lausunnon Ylä-Savon seudullisesta ilmasto-ohjelmasta.

Päätös

Toimialajohtaja täydensi päätösehdotustaan seuraavasti:

Lisäksi tekninen lautakunta pyytää Maaseutuhallinnon yhteislautakuntaa toimittamaan Kirsi Savolaiselle lausunnon Ylä-Savon seudullisesta ilmasto-ohjelmasta.

Hyväksyttiin toimialajohtajan täydennetty päätösehdotus.

Projektivastaava Kirsi Savolainen oli asiantuntijana kokouksessa.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Toimenpiteet, otteet

projektivastaava Kirsi Savolainen

jätehuoltopäällikkö Terhi Lylyjärvi / lausunto

maaseutujohtaja Eero Pulkkinen / lausunto

Kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto / hallintojohtaja Tiina

Karppinen ja hallintosihteeri Minna Koukkari